

8. Tekrar Testi

1. Platon'a göre iletişimde diyalog önemlidir, körü körüne bir düşünceye bağlanmamayı sağlar, farklı fikirlere kapı aralar. Diyalogun olmadığı yerde körleşmenin varlığını görürüz. Körleşmenin olduğu yerde ise modern bir mağarada yaşandığını görürüz. Modern mağarada yaşarken mağara içinde olduğumuzun dâhi farkına varamayız. Mağaranın dışı da içi de artık aynı olmuştur.

Parçadan hareketle Platon'a göre;

- I. Kapıların aralanmasına eşlik eder.
- II. Farklı görüşlerin ortaya çıkmasına imkân sunar.
- III. Dogmatik görüşleri ön plana çıkarır.

yargılarından hangileri diyalogun işlevleri arasında gösterilemez?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

2. Bilgelik; cahillik ile bilgiçlik arasındadır ve bilgi konusunda kişinin eylemlerinde ve seçimlerinde dengede olma hâlidir.

Verilen görselle temsil edilen "eylemlerinde ve seçimlerinde dengede olma hâli" aşağıdaki filozof ve görüşlerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Bergson'un sezgi ahlakı
B) Aristoteles'in altın orta ahlakı
C) Aristippos'un haz ahlakı
D) Kant'ın ödev ahlakı
E) Mill'in fayda ahlakı
3. Felsefenin doğduğu Milet bir liman kentidir. Limanlar farklı kültürlerin, inanışların, insanların ve dillerin bir araya geldiği yerler olmaları bakımından önemlidir. Bu açıdan limanlar, çeşitli kültürlerin, bilgeliklerin, inanışların iç içe geçip yeni biçimlere gebe olmalarına zemin hazırlar. Limanlar, kültürel birikimin yanı sıra toplumsal yaşamın birbirleriyle çatışmalı kesimlerden oluşmasının düşünsel canlılığa yaptığı katkısı ile de dikkate değerdir. İşte felsefe böyle bir ortamda ortaya çıkmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Farklı kültürlerin varlığı felsefi etkinliğin ortaya çıkmasına katkı sağlamıştır.
B) Farklı görüşlerin üzerinde uzlaşılması felsefenin doğuşunu hızlandırmıştır.
C) Düşünsel canlılık ve farklı inanış biçimleri tek tanrıcılığı ortaya çıkarmıştır.
D) Felsefi düşüncenin ortaya çıkışında sorgulama ve merak etkili olmuştur.
E) Farklı yaşam biçimleri ile etkileşime geçen milletler felsefeye yatkındır.

8. Tekrar Testi

4. Maddi şeylerin bilgisi göz ve kulak gibi duyu organlarıyla tahsil edilir. Manevi şeylerin bilgisi ise kalbin algılamasıyla hâsıl olur.
"Gazali"

Buna göre "manevi alanın bilgisine ulaşma yolu" ile Gazali'nin aşağıdaki görüşlerden hangisini savunduğu söylenebilir?

- A) Entüsyonizm
B) Rasyonalizm
C) Pragmatizm
D) Kritisizm
E) Empirizm
5. Bu görüş hiçbir şekilde kesin, değişmez, zorunlu bilginin olamayacağını ileri sürmektedir. Görüş, dogmatizme karşı çıkarak septisizm akımının doğmasına yol açan filozoflardan oluşmaktadır.

Bu açıklamadaki görüşü temsil eden filozofların felsefedeki ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Stoacılar
B) Epikürcüler
C) Rölativistler
D) Rasyonalistler
E) İdealistler
6. Tümel kavramların tek başına birer varlığı olmadığını, aksine somut nesnelere gerçek olduğunu savunan felsefi görüştür. Temsilcisi ise Ockhamlı William'dır.

Bu açıklamada üzerinde durulan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kavram realizmi
B) Kavramcılık
C) Adcılık
D) Kozmolojik kanıt
E) Ontolojik kanıt
7. 18. yüzyılda kendini gösteren Aydınlanma dönemi, esasen Orta Çağ'da gelişen düşünce ve inançlardan kopuşun yaşandığı Rönesans dönemindeki düşünsel ve toplumsal değişimlerin üzerinde yükselmiştir. 15. ve 16. yüzyılda Avrupa insanının, Orta Çağ'ın dinsel ve geleneksel değerlerinin kendilerini geliştirmek ve daha iyi yaşamak için yeterli olmadığını anlaması ve onların yerine yeni değerler oluşturma çabası içine girmesi neticesinde, "Her şey insan için olmalıdır." anlayışını benimsemeleri sonucunu doğurmuştur.

Bu parçada anlatılan felsefe dönemi ile aşağıdakilerden hangisi çelişmektedir?

- A) Tanrı devleti yerine yeryüzü devleti
B) Dinsel bir kozmoloji yerine fiziksel bir kozmoloji
C) İnsanın kul olarak görüldüğü bir toplum düzeni
D) Ulus devletin bir bireyi olarak kişi olma hakkı
E) İnsan merkezli bir evren anlayışı

8. Tekrar Testi

8. Descartes'e göre kuşkuculuk ya da genel olarak kuşku öyle bir yöntemdir ki, kendi karşıtı olan kesin ve açık seçik bilgiye ulaşmamıza olanak verir. Düşünen öznenin her türlü fiziksel ve metafizik belirlenime, algı ya da akıl yürütmeye yönelik aşırı kuşkusu, bir özne olarak kendi varoluşunun kesinliğine yönelik dolaysız bir sezgiye yol açar. Kuşku, kuşkulanan öznenin varlığının dolaysız sezgisine işaret eder. Descartes'a göre böyle bir aşırı kuşkunun sonucunda yaşanan iç aydınlanma, düşünen öznenin kendi varoluşuna yönelik sezgisine dayanan kesin bilinç durumu, tüm felsefi akıl yürütmenin de asıl başlangıç noktası olmalıdır.

Bu parçadan hareketle filozofun kuşkuculuğu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Varoluşa yönelik apaçık bir bilgiye ulaştırmıştır.
B) Bilgiye ulaşmada bir amaç değil araç gibidir.
C) Fiziksel ve metafiziksel bilgilere yönelikte kullanılmıştır.
D) Düşünen varlık olarak insanın kullanabileceği bir yöntemdir.
E) Bilgiye giden yolda özneyi zamanla gerçeklikten uzaklaştırmıştır.
9. Comte'a göre doğal ve toplumsal olguları açıklamak için doğrulukları hiçbir şekilde ispatlanamayacak inanç ve soyutlamalara dayanmak, epistemolojik açıdan savunulamaz. Bu anlamda bir şeyi bilmek, onu makul ve doğruluğu dolaylı ya da dolaysız gösterilebilir bir nedene ya da nedenlere bağlamayı gerektirir. Bilmek, olguları bütünsel ilişkiler içinde kavramaktır.

Bu parçada aşağıdaki bilgi görüşlerinden hangisi hakkında açıklama yapılmaktadır?

- A) Rasyonalizm
B) Pozitivizm
C) Empirizm
D) Eleştirel felsefe
E) Pragmatizm
10. Bir kâğıt kesiciyi düşünelim. Bu nesne olduğu gibi tasarlanan bir şeydir. Biri kâğıt kesmek istemiştir, bu isteğini gerçekleştirerek, bu işleve uygun biçimde alet tasarlamıştır. Öyleyse, kâğıt kesicinin özü, henüz var olmamışken ortaya çıkmış, daha sonra kendi varoluşa gelmiştir. Bu bakımdan kâğıt kesici var olduğunda, çoktan olması gerektiği şeydir. Varoluşu tamamlanmıştır. Öyleyse kendinde varlığın özü, geçmişte düzenlenir.

“Sartre”

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kendinde varlığın bir özelliğidir?

- A) Varoluşunun özden önce gelmesi
B) Özgür seçimlere sahip olması
C) Kendini gerçekleştirebilecek olanaklarının olması
D) Var olmayı amaç edinmesi
E) Ne olacağının önceden belirlenmiş olması

8. Tekrar Testi

11. Zihnin kendisinde algıladığı ya da algının, düşüncenin ya da anlığın dolaysız nesnesi olan her şeye ide diyorum; zihnimizde herhangi bir ide üretme gücünü de, gücün bulunduğu nesnenin niteliği diyorum.

“Locke”

Locke’un bu görüşleri aşağıdaki bilgi anlayışlarından hangisini savunduğunu göstermektedir?

- A) “Doğru bilginin kaynağı akıldır.” diyen rasyonalizmi
B) “Bilginin kaynağı deneydir.” diyen empirizmi
C) “Bilginin kaynağı hem akıl hem deneydir.” diyen kritisizmi
D) “Doğru bilgi olgusal bilgidir.” diyen pozitivistizmi
E) “Fayda sağlayan bilgi doğrudur.” diyen pragmatizmi
12. Sartre açısından insan, kendisini ne yaparsa odur yalnızca. Bu açıdan bir insanın diğer var olanlardan söz gelimi masadan ya da taştan farkı insanın ilkin var olması, yani her şeyden önce bir geleceğe doğru atılan ve bunun bilincinde olan bir varlık olmasıdır. İnsan kendisinin ne olduğundan sorumludur. Dolayısıyla, varoluşçuluğun ilk işi insanı ne olduğunun bilincine vardırarak, varoluşunun tüm sorumluluğunu kendisine yüklemektir. İnsanın kendisinden sorumlu olması ise yalnız kendi bireysel sorumluluğunu değil bütün insanların sorumluluğunu taşıdığı anlamına gelir. Varoluşçulukta insanın kendi kendisini seçerek, hem kendisini seçtiği hem de kendisini seçerken aynı zamanda bütün insanları seçtiği ileri sürülür.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan seçimleri ile kendi varoluşunu hazırlar.
B) İnsan kendisini bir şeye bağlayarak kendisi için yaşar.
C) İnsan kendisi için seçimlerini aynı zamanda diğer insanlara da adar.
D) Varoluş bilinç temelinde gerçekleşen bir süreçtir.
E) İnsan ne olmak istiyorsa o olabilen bir varlıktır.
13. Aşağıdakilerden hangisi 18-19. yüzyıl felsefesinin temel nitelikleri arasında yer almaz?
- A) İlerleme fikri ve bilime olan inanç hâkim olmuştur.
B) Kişi özgürlükleri ile düşünce özgürlüğü desteklenmiştir.
C) Dünya, din ile ilişkilendirilmiş hurafelerin tesirinden arındırılmaya çalışılmıştır.
D) Geçmişten gelen bilgiler olduğu gibi kabul edilmiştir.
E) İnsanlığın gelişip ilerlemesi için akıl eleştirel bir yaklaşımla kullanılmıştır.

14. Schopenhauer’a göre bir meşe ağacından kayısı üretmeye çalışmak boş bir beklentidir. Bu durum gibi insan da türüne özgü doğuştan gelen karakterine göre şekil alır. Ona göre insan söz konusu karakterin ortaya çıkabilmesi için deneyime ihtiyaç duyan boş bir tahta değildir.

Schopenhauer’ın yalnızca bu görüşlerinden hareketle aşağıdakilerden hangisine yönelik bir eleştiri sunduğu söylenebilir?

- A) Rasyonalizm B) Pragmatizm C) Hedonizm D) Empirizm E) Kritisizm

8. Tekrar Testi

15. Spinoza'ya göre erdem gerçeğin bilgisidir. Gerçek ise Tanrı'dan gelir, kaçınılmazdır. Tutkuları ile eylemde bulunan insan, eylemlerinde Tanrı'dan gelen zorunluluğu göremez. Erdemli olmanın yolu insanın tutkularını yenmesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Spinoza'nın özgürlük anlayışına uygundur?

- A) Hata yapmamak için yargıda bulunmaktan kaçınmak
- B) Doğadaki zorunluluğu bilmek ve ona ayak uydurmak
- C) Nedensel bağımlılığından kurtulmaya çalışmak
- D) Zorunlu olan belirlenmişliğin dışına çıkmak için çabalamak
- E) Eyleme kaynaklık eden istencini görmemezlikten gelmek

16. Doğa filozofları tüm sonlu ve ilineksel belirlenimlerin sonsuz ve tözsel bir başlangıç noktasından hareket eder. Onlara göre asıl ve hakiki bir varlıktan hareketle tüm diğer ilineksel varlıklar anlaşılabilir ve bilinebilir. Thales bu varlığa "su" der, Demokritos "atom", Herakleitos ise "ateş" der.

Bu parçadan hareketle doğa filozoflarının aşağıdaki sorulardan hangisini ele aldıkları söylenebilir?

- A) Varlık var mıdır?
- B) Varlık bir midir çok mudur?
- C) Varlığın ana maddesi nedir?
- D) Evren sonlu mudur sonsuz mudur?
- E) Doğru bilginin kaynağında ne vardır?

17. Tin bilimlerinin yöntemi olarak "anlama", kendi yaşantımızın öznel sınırları içerisinde dışarı taşmak, kendi hayat olanaklarımızı aşarak başkalarını içten yaşamak, insanlık dünyasının bilgisini içten yaşayarak kavramaktır. Dilthey'e göre tin bilimleri ile ilgili olan anlamamanın görevi, yaşam ifadelerinin kendilerinden, bu yaşam ifadeleri ile ilgili olan bağlılığı bulmaktır.

Bu parçada 20. yüzyıl felsefesinin aşağıdaki sorunlarından hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Gerçeklik-görünüş
- B) Varoluş-öz
- C) Varlık
- D) Yorum
- E) Değişim

18. Paranteze alma yöntemiyle fenomenlerin özüne ulaşılabacaktır. Örneğin bir kişinin soğanın özünüyle ilgili bilgisi, karşısında duran soğana dair görüşleri parantez alması ile elde edilir. Soğana dair ön bilgiler ve soğanın kokusunun, renginin, şeklinin paranteze alınmasıyla birlikte kişide oluşan bilgi, soğanın özünü dair bilgisidir.

Bu parçada anlatılan yöntem aşağıdaki filozoflardan hangisine aittir?

- A) Gadamer
- B) Popper
- C) Kuhn
- D) Habermas
- E) Husserl

8. Tekrar Testi

19. Heidegger Dasein'ın dünya içinde var olmasına dayalı olarak olanaklar varlığı olduğunu vurgular. Bu olanaklar bizzat Dasein'ın ona ait olan özgüllüğüdür. Ölüm bu noktada en üst benzersiz bir olanak olarak Dasein'a özgüllüğünü kendinde bulundurur. Dasein'ın bizzat kendi ölümü, benim mevcudiyetimin sahip olduğu yegâne sadece bana ait olandır. Bu doğrultuda ölüm sadece benim ölümüm olma şevkine ulaşır. Heidegger'in sözüyle ifade edersek: "Ölüm sadece ve sadece benim ölümüdür ve önümde duran olarak imkân dâhilindedir."

Bu parçada altı çizili kelime ile ifade edilen aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Sadece bir tecrübe olarak kendisinin yaşayabilmesi
- B) Kişinin çabası ile değiştirebileceği bir durum olması
- C) Kişinin kendi yazgısına boyun eğmesi
- D) Ölümü ile yüzleşmesi ve ölümünü isteyen varlık olması
- E) Kendini gerçekleştirme olanaklarının sınırlı olması

20. Dünya salt varlığın dünyası mıdır, yoksa deneyimlerin birbirleriyle ve başkalarıyla kesişmesinde, birbirlerine zincirleme bir şekilde bağlanmasıyla ortaya çıkan bir anlam dünyası mıdır? Bu soruya insanın deneyimleri üzerinden bir cevap verebiliriz. İnsan bir perspektifler varlığıdır. Akıl sahibi bir varlık olarak insanda perspektifler kesişir, algılar birbirlerini doğurur, bir anlam belirir. Geçmiş deneyimlerimiz şimdiki için, başkalarının deneyimi ise benim deneyimim içinde yeniden ele alınır, böylece birbirini bağlayan öznellikten ve öznel arasılıktan ayrılmaz.

Bu parça aşağıdaki 20. yüzyıl felsefesi akımlarından hangisi ile ilgilidir?

- A) Varoluşçuluk
- B) Fenomenoloji
- C) Diyalektik materyalizm
- D) Mantıkçı pozitivism
- E) Yeni ontoloji

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.